

Oponentský posudek na habilitační práci

Název práce: Alergické ochorenia v detskom veku – od diagnostiky cez liečbu k prevencii
Autorka práce: MUDr. Zuzana Rennerova, PhD., MBA
Pracoviště: Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine
Obor: Pediatrie
Posudek vypracoval: doc. MUDr. Václav Koucký, Ph.D.
Pediatrická klinika 2. LF UK a FNMH
2. lékařská fakulta, Univerzita Karlova, Praha

Text posudku

Předkládaná habilitační práce se komplexně věnuje problematice alergických onemocnění v dětském věku. Autorka přehledně pojednává o výskytu, etiopatogenezi, patofyziologii, klinických charakteristikách, diagnostice, léčbě a prevenci alergických onemocnění. S ohledem na epidemiologii těchto onemocnění v dětském věku a rozvíjející se terapeutické možnosti je téma vysoce aktuální a relevantní. Výběr tématu odpovídá zaměření autorky jak v její klinické praxi, tak ve výzkumu.

Práce je logicky strukturovaná a pokrývá oblast alergických onemocnění v dostatečné šíři. Tvzení v textu jsou vhodným způsobem doplněna relevantními a recentními citacemi, na řadě publikací se dr. Rennerová přímo autorsky podílela. K pozornosti je zejména soubor prací pojednávajících o efektu podávání beta-D-glukanu u dětí s recidivujícími respiračními onemocněními, dále také řada prací věnujících se diagnostice alergických onemocnění pomocí kožních testů, které vznikly v rámci spolupráce autorky primárně s italskými pracovišti. Oceňuji též původní práci na téma citlivosti reflexu kašle u různých fenotypů dětského astmatu, která využívá sofistikovanou metodiku testování pomocí inhalace kapsaicinu. Krom citací odborných článků využívá autorka v textu také své bohaté klinické zkušenosti. Celkově je z předkládané práce zřejmé, že se autorka problematice alergických onemocnění dětského věku intenzivně a dlouhodobě věnuje a že se podílí na rozvoji oboru nejen na Slovensku, ale i v mezinárodním kontextu.

Rozsah habilitační práce považuji za dostatečný. Obsahuje 86 stran vlastního, logicky strukturovaného textu. Dále je zde 237 citací, 3 obrázky a 7 tabulek. Významnou součástí práce je také 33 příloh – autorských publikací dr. Rennerové. Z nich je dr. Rennerová první autorkou u 4 publikací (1 zahraniční). Originalita práce byla ověřena Referátem pre vedecko-výskumnú činnosť Jesseniovej lekárskej fakulty a překryv byl hodnocen jako malý (27.1 % textu, s individuální publikací max. 3.4% překryvu).

V textu jsem identifikoval pouze minimum chyb obsahových a formálních. Na str. 67 je chybně uvedené číslo tabulky (neodpovídá odkaz v textu), dále je v textu několik překlepů bez vlivu na srozumitelnost textu. Po obsahové stránce lze vytknout drobné nepřesnosti v kapitole 6.7. Funkční diagnostika. Na str. 55 je v textu chybně uvedeno, že technické standardy pro provedení spirometrie jsou společné pro děti a dospělé. Obdobně tak je nevhodně formulované tvrzení o využití z-skóre pro porovnání spirometrických výsledků mezi věkovými skupinami. Nepřesné je též tvrzení, že bronchodilatační test slouží k posouzení bronchiální hyperreaktivit (str. 56).

Habilitační práce dr. Rennerové, resp. její (spolu)autorské publikace přináší několik podstatných zjištění, které považuji za relevantní pro běžnou klinickou praxi. Mezi hlavní z nich lze zařadit následující:

1. Prevalence atopie u dětí s astmatem kopíruje prevalenci atopie v běžné dětské populaci. Atopii tedy nelze vnímat jako univerzální příčinu astmatu v dětském věku.
2. Histaminová kožní reaktivita je jedním z modifikujících faktorů pro výsledky kožních alergologických testů.
3. Atopy patch testy je možné využít ve specifických případech pro diagnostiku non-IgE mediováných potravinových alergií. Je však třeba brát v potaz jejich nízkou reprodukovatelnost a vliv řady technických aspektů provedení testu na jejich výsledky.
4. Měření FeNO jakožto markeru eozinofilního zánětu dýchacích cest má nízkou krátkodobou variabilitu. Usilovné expirační manévry vedou k významnému poklesu hodnot FeNO.
5. Citlivost reflexu kašle je zvýšená u dětí s asthma bronchiale, zejména při současně přítomné atopii, alergické rinitidě a během akutní exacerbace.
6. Beta-(1,3/1,6)-D-glukan (pleuran) významně snižuje výskyt a trvání recidivujících respiračních infekcí u dětí, má velmi dobrý bezpečnostní profil, zlepšuje úroveň kontroly astmatu a snižuje počet exacerbací. Topická aplikace pleuranu má příznivý vliv na funkci epitelové bariéry u zdravých jedinců vystavených iritačnímu podnětu.

Závěr:

Předkládaná habilitační práce MUDr. Zuzany Rennerové, Ph.D., MBA jasně dokládá přínos autorky k rozvoji oboru dětská alergologie a pediatrie obecně jak po stránce klinické, tak i vědecké. Prezentována je řada nových poznatků, které vyplynuly z vědeckých publikací autorky, resp. autorského kolektivu, jehož byla dr. Rennerová součástí, a mají přímý dopad na rozvoj oboru. Na základě prostudování textu habilitační práce jsem dospěl k závěru, že práce splňuje požadavky podle §1 odst. 8 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z. o postupu získávání vědecko-pedagogických titulů docent a profesor. **Doporučuji proto práci přijmout k obhajobě v předložené formě a po splnění dalších náležitostí udělit MUDr. Zuzaně Rennerové, Ph.D., MBA titul docent.**

Otázky na autorku:

1. V kontextu publikace o zvýšené citlivosti reflexu kašle u dětí s asthma bronchiale, jaký je názor autorky na syndrom hypersenzitivního kašle u dětí (cough hypersensitivity syndrome)? Používáte tuto diagnózu u svých pacientů? Jak vidíte úlohu použitého testu s kapsaicinem pro klinickou praxi? Může autorka komentovat vztah mezi bronchiální hyperreaktivitou a hypersenzitivitou kašle?
2. Epidemiologie alergických onemocnění je v práci diskutována z hlediska mezinárodních/zahraničních studií. S ohledem na významné geografické rozdíly, může autorka komentovat epidemiologii alergických onemocnění na Slovensku?
3. V textu habilitační práce jsem poněkud postrádal komentář porovnávající testování alergické senzibilizace pomocí kožních prick testů a vyšetření celkových a specifických IgE v krvi. Mohla by autorka stručně shrnout výhody a nevýhody obou vyšetření, případně popsat situace, ve kterých je vhodnější použít jednu nebo druhou variantu?

V Praze dne 2.4.2026

Doc. MUDr. Václav Koucký, Ph.D.